

Závěrečná zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorských studijních programů na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

listopad 2012

O hodnocení doktorských studijních programů rozhodla Akreditační komise (dále jen AK) v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), na svém zasedání 22. – 24. listopadu 2010. Pro hodnocení doktorských studijních programů na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava AK jmenovala účelovou pracovní skupinu (dále jen ÚPS) ve složení:

prof. Ing. Jan Uhlíř, CSc., předseda, prof. Ing. Jaromír Příhoda, CSc., prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc., prof. Ing. Petr Louda, CSc., Ing. Jiří Náprstek, DrSc., prof. Dr. Ing. Miroslav Pokorný, prof. Ing. Václav Přenosil, CSc., prof. Ing. Milan Růžička, CSc., prof. Ing. Václav Sklenička, DrSc. a prof. Ing. Zbyněk Škvor, CSc.

AK měla pro hodnocení následující podklady:

- sebehodnotící zprávu a dalších materiály zpracované a předložené fakultou,
- informace přístupné na webových stránkách,
- poznatky získané návštěvou fakulty dne 1. listopadu 2012.

Za ÚPS se jednání zúčastnili: prof. Ing. Jan Uhlíř, CSc., prof. Ing. Jaromír Příhoda, CSc., prof. Ing. Petr Louda, CSc., prof. Ing. Milan Růžička, CSc. a prof. Ing. Václav Sklenička, DrSc.

Za vedení fakulty se jednání zúčastnili: děkan prof. Ing. Pavel Poledňák, PhD., proděkanka pro pedagogickou činnost doc. Ing. Šárka Kročová, Ph.D. a předseda oborové rady prof. Dr. Ing. Aleš Dudáček.

Studijní program, obor studia, počty studentů a absolventů

Studijní program		Obor	Akreditace
Požární ochrana a průmyslová bezpečnost	3	Požární ochrana a bezpečnost	31. 7. 2013

Studijní program	Obor	Počet studentů			
		za 5 let		současných	
		celkem	absolventů	prezenčních	kombinovaných
Požární ochrana a průmyslová bezpečnost	Požární ochrana a bezpečnost	148	41	16	76

Vědecká profilace pracoviště: strategie tematických priorit – granty

Fakulta má v zásadě výsadní postavení vzhledem k náplni zaměřené na bezpečnost a požární ochranu. Během posledních 5 let byl na fakultě řešen 1 mezinárodní projekt, 1 grant TAČR a řada resortních grantů zejména MV ČR a PŽP ČR. Projekty jsou zaměřené zejména na monitorování a hodnocení bezpečnosti, případných rizik a jejich management, problematiku požární ochrany a poslední době modelování šíření škodlivin v atmosféře a s tím spojených problémů.

Garantem oboru je předseda oborové rady prof. Dr. Ing. Aleš Dudáček, který publikuje v oblasti požární ochrany a bezpečnosti v průmyslu. Publikuje převážně v češtině příspěvky na konferencích v ČR nebo na Slovensku a několik článků v domácích časopisech, uvádí 6 zahraničních citací.

Garanti a školitelé

Obor zabezpečuje celkem 39 školitelů, z toho je 42% externistů. Vzhledem k náplni doktorského studia působí v oboru externisté z jiných vysokých škol, včetně Žilinské univerzity, státních úřadů a různých resortních ústavů. Převážná většina školitelů a přednášejících jsou habilitovaní pracovníci, doplnění nehabilitovanými externisty, kteří působí jako školitelé. Z uvedeného počtu je 32% školitelů starších než 65 let, ale zároveň v oboru působí řada mladších docentů. Publikční výstupy školitelů jsou převážně příspěvky češtině zveřejněné ve sbornících domácích konferencí, lokálních časopisech nebo výzkumných zprávách. Odborný životopis (v rozsahu Formulář G) převážně většiny školitelů a přednášející neodpovídá standardům Akreditační komise. V některých případech obsahuje až 8 stran včetně 140 publikací. Zpravidla příliš dlouhé formuláře G neobsahují žádné kvalitní výstupy.

Kvalita výzkumné práce – odborné výsledky

Výsledky, dokumentované publikacemi i obhájenými disertačními pracemi, jsou v porovnání s ostatními fakultami poněkud specifické. Publikace, které jsou významné pro oblast bezpečnosti a požární ochrany, včetně ochrany před dalšími rizikovými faktory, zpravidla neodpovídají kromě některých výjimek ani požadavkům databáze RIV.

Disertace

Podle disertačních prací zejména studentů kombinované formy lze soudit, že řada témat je dána požadavky partnerských organizací. To může být i přínosem, ale musí být jasně definován vědecký přínos práce a odpovídající publikace dosažených výsledků. V některých případech by oborová rada měla věnovat pozornost formulaci názvu práce. Kvalita publikací doktorandů je velmi nízká, převážně zaměřená na sborníky z konferencí a lokální časopisy. Výjimku nejen v kvalitě publikací tvoří dvě obhájené disertační práce a získání společného doktorátu s francouzskou univerzitou v Lille. To je však výsledkem aktivity externího školitele.

Obhajoby

Obhajoby probíhají standardním způsobem ve shodě se studijním řádem. Z 3 oponentů jsou nejméně 2 externí. Podmínkou pro obhajobu by měla být publikace v časopise, zařazeném v databázích WoS nebo Scopus (nebo aspoň RIV). Tato podmínka bude obsažena v připravované nové směrnici pro DSP.

Mobilita studentů

Mobilita studentů je velmi nízká a do jisté míry vyplývá ze značného počtu studentů v kombinované formě. V posledních 5 letech absolvovali zahraniční stáž 4 studenti. Kromě toho 2 studentky získaly stipendium v programu Marie Curie a 1 student stipendium francouzské vlády. (Tyto aktivity jsou však díky jednomu z externích školitelů.)

Dokumentace k DSO

Dokumentace průběhu doktorského studia i obhajoby disertačních prací je vedena velmi podrobně a odpovídá standardům. Všechny nezbytné písemnosti, týkající se jednotlivých studentů, jsou přehledně uspořádány. Průběh doktorského studia se řídí Studijním a

zkušební řádem pro studium v doktorských studijních programech VŠB-TU Ostrava, který je jednotný na celé univerzitě.

Organizace a průběh studia

Fakulta má vzhledem k náplni své činnosti poněkud výsadní postavení. Vzhledem k velikosti fakulty je školen značný počet doktorandů, který činí v současné době 92, z toho 83% v kombinované formě. Řada školitelů vede neúnosný počet studentů v kombinované formě, (např. 10 či 9, jeden externí školitel 4 studenty). Fakulta při výchově doktorandů využívá spolupráci s resortními ústavy, kde mají studenti možnost využívat experimentální zařízení. Po uplynutí řádné studijní doby přecházejí studenti prezenční formy studia do kombinované formy, což poněkud zkresluje poměr mezi oběma formami studia.

Závěry

Hodnotící zpráva je velmi dobře zpracována s výjimkou řady odborných životopisů (formulářů G), které neodpovídají standardům AK. Akreditovaný doktorský studijní program je uskutečňován v souladu s udělenou akreditací. Na základě provedeného hodnocení dospěla AK k následujícím závěrům:

Silné stránky: Specificky zaměřený studijní program je podpořen řadou projektů a při jeho realizaci je využívána spolupráce se subjekty státní správy a dalšími pracovišti zabývajícími se problematikou bezpečnosti a požární ochrany. Studium je dobře organizováno na základně stanovených pravidel pro jeho zabezpečení a průběh.

Slabé stránky: Značný počet externích školitelů vyplývající ze zaměření studia a rovněž neúměrný počet studentů kombinované formě studia. S tím je spojen i značný počet studentů vedených některými školiteli. Velmi nízká kvalita publikační činnosti většiny školitelů a studentů, převážně ve sbornících z konferencí. Existuje velmi málo publikací v kvalitních časopisech, buď impaktovaných nebo zařazených ve světových databázích WoS nebo Scopus. Velmi nízká mobilita studentů, která vede i k nízké kvalitě publikací.

Doporučení pro vedení vysoké školy a fakulty

Zaměřit se na zvýšení kvality publikačních výstupů školitelů i studentů jejich motivací.

Dodržovat maximální počet 5 doktorandů na jednoho školitele.

Vytvářet podmínky pro zvýšení mobility studentů, aby studenti absolvovali studijní pobyt v zahraničním výzkumném pracovišti v délce alespoň 3 měsíce. S tím souvisí i zlepšení jazykové vybavenosti studentů.

Přejít na čtyřleté doktorské studium, které vzhledem k experimentálnímu zaměření řady disertací umožní dokončení studia v této době, včetně zahraniční stáže a vypracování kvalitní publikace.

Závěry k akreditaci studijních programů:

a) AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Požární ochrana a průmyslová bezpečnost* se studijním oborem *Požární ochrana a bezpečnost* na dobu platnosti do 31.12.2016.

b) AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Fire Protection and Industrial Safety* se studijním oborem *Fire Protection and Safety* s výukou v anglickém jazyce na dobu platnosti do 31.12.2016.